

Den rigtige beslutning (for mig/os og min/vores hund) DKK "Viden på bordet" d. 27/2 - 2011

Ken Lindeblad
Fagdyrlæge

VordingboFV FAXE

Molly Lab. 9 mdr

Molly, labrador, 9 mdr.

- Varierende halt v.f. nogen tid (1-2 mdr.)
- Specielt halt efter hvile og motion
- Øm v. albueled ved maksimal sammenbukning og udstrækning
- Normal bevægelighed
- Ikke øm andre led
- Almen tilstand ellers upåvirket
- **Hvad kunne Molly fejle?**

Panosteitis (knoglemarvsbetændelse)

- Mere konstante smerter i benet
- Trykøm over læsionen
- Alm. Tilstand kan være påvirket
- Overstået på ca. 14 dage.
- Kan skifte fra ben til ben
- Ideopatisk godartet lidelse

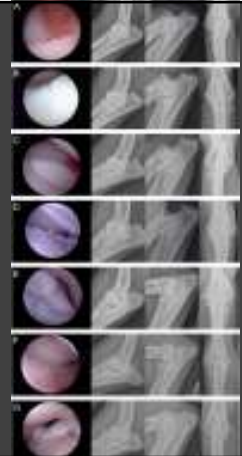
"Albueledsdysplasi"

- Fragmenteret processusanconeus (UAP)
- Fragmenteret processuscoronoideus (FCP)
- Osteocondritisdisicans, mediale humeruscondyl (OCD)
- "Kissinglesion" Medialecompartment syndrom
- Inkongruens
- (Fragmenteret medialeepicondyl)
- Condromalaci
- Osteoartrose

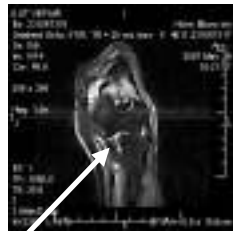
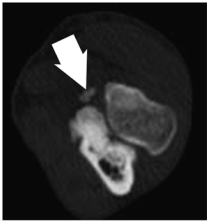
Molly 8 mdr. labrador obs, FCP

Der er ikke direkte sammenhæng mellem rgt. forandringer og artroskopisk fund

FCP, CT - MRI

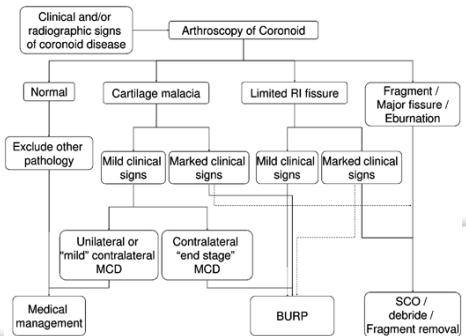
Artroskopi

Molly

FCP – terapi algoritme

Efterbehandling

- Smertebehandling (NSAID, gigtmiddel) til sting fjernes (7-10 dage)
- Derefter cartrofeninj. 1 x ugentlig i 4 uger (fremmer heling, smertestillende)
- Luftes i snor i 3-4 uger
- Anbefales vandtræning (WW eller svømning) efter sut sep.
- Fysioterapi
- Smertebehandling (NSAID) indtil haltfri
- Generel gigtforybyggelse (artroseprofylakse)
  - Vægtkontrol
  - Foderoptimering incl. tilskud (nutraceuticals, omega 3 olie, glukosaminosv) "gigtfoder"
  - Motionsvejledning
  - O.s.v.

Fysioterapi genoptræning

Albuelidelser, prognose efter kirurgi for OCD,FCP,UAP

- 70% haltfrie
- 25% bedre men af og til halte
- 5 % Ikke bedre
- Lav alder og kraftige rgt.forandringer medfører mere reserveret prognose
- Men selv "end stage" AA kan evt. afhjælpes (30%)

Albuelidelser, prognose efter kirurgi for OCD,FCP,UAP

- Mange patienter er ofte smertelindret kort tid efter operation
- Gigten (artrosen) vil ofte, men bestemt ikke altid, udvikle sig med tiden, uanset valg af terapi
- Husk heling kan tage måneder (4 til 6)
- Hvad skal hunden bruges til(brugs-/familiehund)?

Fravalg af kirurgi

- Prognosen mere reserveret
- Artrosen (gigt) udvikles hurtigere
- Bedring når hunden er udvokset
- Generel gigtforybyggelse (artroseprofylakse)
- Smertebehandling
  - NSAID (gigtmidler)
  - "Goldtreat"

Gode råd (til dyrlæger) før artroskopisk undersøgelse og kirurgi ved albuelidelser

- Forundersøgelse
- Forberedelse af klienten til stillingtagen til artroskopi og operation
  - Alle beslutningstagere til stede
  - Forklar lidelsen og forventet fund
  - Vurdering af prognose
  - Behandlingsplan og forventet forløb
  - Prisoverslag
  - Giv tid til velovervejede beslutning
  - Afstem forventningerne

Faktorer der kan have indflydelse på beslutningen omkring valg af behandling

- Prognosen
- Hundens brug
  - Brugshund, selskabshund, race, avlshund osv
- Økonomi
  - Sygeforsikring, hvad bliver evt. dækket
  - Evt. erstatning fra opdrætter ("albueledsdisplasi" er en delvis arvelig lidelse med en heretabilitet på ca. 33%)

Gode råd til klienten hvis ikke sygdommen kræver beslutning om evt. behandling her og nu

- Tag den tid det tager at træffe beslutningen
- Søg evt. lødige oplysninger hos dyrlægen, nettet, litteratur osv.
- Stil evt. supplerende spørgsmål
- Evt. kvalificeret second opinion (tillid, positiv dialog)
- Det er **ieres** beslutning
  - Hundens brug mm
  - Omverdens mening
  - Stå ved og accepter beslutningen

Spørgsmål

Nete